

Ἡ δευτέρᾳ βασίλισσα ἐσμοῦ μελισσῶν ἀναδεικνυομένη ἔνεκα τῆς συλλεγείσης πολλῆς τροφῆς.

βασιλοκόρη ἡ, Χίος κ.ά. βασιλοκόρη' Θράκη. βασιλοκόρη' Ιμβρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βασιλεῖς καὶ κόρη.

Κόρη βασιλέως ἔνθ' ἄν.: Οἱ γονεῖς τῆς τὴν ἔθρεφαν καὶ ὡς βασιλοκόρη ποῦ ἦτον καὶ ὡς μονοκόρη καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλη (ἐκ παραμυθ.). Χίος || Ἀσμ.

Βασιλοκόρη' τ' ἀλώνιζε μὲ τὴ χρυσῆ δουκάνα

Θράκη. Συνών. βασιλοκόριτσο, βασιλοπούλλα, βασιλοπούλισσα.

βασιλοκόριτσο τό, Πόντ. (Αμισ.) κ.ά.

Ἐκ τῶν οὐσ. βασιλεῖς καὶ κόριτσι.

Βασιλοκόρη, δὲ ίδ.

βασιλόκοττα ἡ, Πελοπν. (Αρκαδ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ὄν. Βασίλεις καὶ τοῦ οὐσ. κόττα.

Ορνιθα καλῶς τρεφομένη καὶ σφαζομένη τὴν ἑορτὴν τοῦ ἀγίου Βασιλείου μαγειρεύεται παραγεμιστή, παρεμβάλλεται δὲ εἰς αὐτὴν καὶ ἀργυροῦν νόμισμα.

βασιλοκουλούρα ἡ, πολλαχ. βασ' λουκ' λούρα πολλαχ. βορ. ίδιωμ. βασιλοκουλούρα Τσακων.

Ἐκ τοῦ ὄν. Βασίλεις καὶ τοῦ οὐσ. κουλούρα.

Βασιλόπιττα, δὲ ίδ.

βασιλομανίταρο τό, ἀμάρτ. βασιλομανίταρον Ήπ. (Ζαγόρ.) βασ' λουμάνταρον Μακεδ. (Σισάν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βασιλεῖς καὶ μανιτάρι.

Ἄριστος ἐδώδιμος μύκης.

βασιλομονάστηρον τό, Κύπρ. βασιλομονάστηρο Ήπ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βασιλεῖς καὶ μοναστήρι.

Βασιλικὸν μοναστήριον, μονὴ ἰδρυθεῖσα ὑπὸ βασιλέως.

βασιλόξηνγγο τό, Πελοπν. (Βαμβακ.) Ρόδ. κ.ά.

Ἐκ τῶν οὐσ. βασιλεῖς καὶ ξύγγι.

1) Τὸ ἐπὶ τῶν ψωῶν τοῦ χοίρου λίπος Πελοπν. (Βαμβακ.) κ.ά. 2) Τὸ πάχος ποῦ καλύπτει τὸ ἥπαρ Ρόδ. κ.ά. Συνών. ἀποσυρτός **B 2 γ**, μαντήλι.

βασιλοπαΐδι τό, πολλαχ. βασιλοπαΐδ' Προπ. (Πάνορμ.) βασιλοπαΐδ' Μακεδ. βασ' λουπαΐδ' Λέσβ. Στερελλ. (Αίτωλ..) κ.ά. βασιλόπαιδο πολλαχ. καὶ Πόντ. (Οφ. Σούρμ.) βασιλέσπαιδο Μύκ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βασιλεῖς καὶ παϊδι.

Βασιλόποντα, δὲ ίδ.

βασιλόπαπια ἡ, Ήπ. (Αμπρακ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βασιλεῖς καὶ πάπια.

Υδρόβιον τι πτηνόν.

βασιλοπενταριά ἡ, Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βασιλεῖς καὶ πενταριά.

*Ιχθὺς μικρὸς ἐρυθροπράσινος (ἐκ τῆς ὅμοιότητος τοῦ χρώματος πρὸς τὴν ποικιλόχρωμον ζώνην πενταριά).

***βασιλόπικο** τό, βασιλόπ' κον Μακεδ.

Υποκορ. τοῦ οὐσ. βασιλεῖς διὰ τῆς καταλ. -όπικο. Βασιλόποντα, δὲ ίδ.

βασιλόπιττα ἡ, κοιν. καὶ Καππ. (Σιλατ.) βασ' λόπ' ττα βόρ. ίδιωμ. βασιλεύόπιττα Ίων. (Σιμύρν.) -Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ὄν. Βασίλεις καὶ τοῦ οὐσ. πίττα.

*Ο κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ ἀγίου Βασιλείου παρασκευαζόμενος ἄρτος εἰς τὸν δόποιον ἐντίθεται κατ' ἔθος καὶ νόμισμα: Κόβω τὴ βασιλόπιττα. Συνών. ἄγιος Βασίλεις 3,

ἄγιος βασιλίτισσα 1, ἄγιος βασιλόπιττα, βασιλίτισσα 1, βασιλοκουλούρα, βασιλόπουλλα, βασιλόψωμο.

βασιλοπόταμον τό, Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βασιλεῖς καὶ ποτάμι.

Βασιλικὸς ποταμός: Ἄσμ.

Τρέχουν βασιλοπόταμα καὶ ἔνι δροσισμένη (ἐνν. ἡ παράδεισος). Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Κύπρ.

βασιλοπούλλα ἡ, κοιν. καὶ Πόντ. (Οιν. Τραπ.) βασιλοπούλλα Ικαρ. βασ' λοπούλλα Ήπ. Θράκη. κ.ά. βασ' λοπούλλα βόρ. ίδιωμ. βασιλοπούλλα Χίος (Ολυμπ.) βασιλοπούλα Τσακων. βασιλεοπούλλα Κρήτ. βασιλεοπούλλα Κάλυμν. Κάρπ. Κύθηρ. Μύκ. Νίσυρ. Σύμη. κ.ά. βασιλεοπούλλα Πάρ. (Λευκ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βασιλεῖς καὶ τῆς καταλ. -πούλλα.

1) Κόρη βασιλέως κοιν. καὶ Πόντ. (Οιν. Τραπ.) Τσακων. Συνών. ίδ. ἐν λ. βασιλοκόρη. Ἡ λ. καὶ ὡς κύριον ὄν. Θράκη. ως τοπων. Αττικ. 2) Εύφημητικῶς, ἡ κόπρος τοῦ ἀνθρώπου Κρήτ. 2) Τὸ πτηνὸν ἀκανθυλίς Πελοπν. (Μεσσ.)

βασιλόπουλλα ἡ, Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. Βασίλεις καὶ τῆς καταλ. -πούλλα.

Βασιλόπιττα, δὲ ίδ.

βασιλοπούλλι τό, πολλαχ. καὶ Πόντ. βασ' λοπούλλι πολλαχ. βορ. ίδιωμ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βασιλεῖς καὶ πουλλί.

1) Τὸ πτηνὸν ἀλκυών ἡ κοινὴ (alcedo isspida) τῆς οἰκογενείας τῶν ἀλκυωνιδῶν (alcyonidae) τῆς τάξεως τῶν κεκρακτῶν (clamatores), ἡ τῶν ἀρχαίων ἀλκυών πολλαχ. (Ιδ. ΜΣτεφανίδ. ἐν Λαογρ. 9 (1926) 447). Συνών. βασιλάκι, βασιλάκιο, βασιλάκις, βασιλάκος, βασίλει, βασιλισκάδι, γιαλοπούλι, θαλασσοπούλλι, θαλασσοχαραχτίδα, σαρδελλοφάγος, τσιμπολόγος, ψαροπούλι, ψαροφάγος. 2) Βασιλόποντα, δὲ ίδ., Πόντ. [**]

βασιλοπούλλισσα ἡ, ἀγν. τόπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βασιλόποντα καὶ τῆς καταλ. -ισσα.

Βασιλόποντα 1, δὲ ίδ.

βασιλόπουλλο τό, βασιλόποντα Πόντ. βασιλόποντα Λυκ. (Λιβύσσ.) βασιλόπουλλο κοιν. βασ' λόπ' λλο Μύκ. κ.ά. βασιλόπ' λλον Λέσβ. κ.ά. βασ' λόπ' λλον βόρ. ίδιωμ. βασιλόπουλε Τσακων. βασιλόποντο Αστυπ. βασιλέσποντλο Θήρ. Κρήτ. Νάξ. (Απύρανθ.) Τήν. κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βασιλεῖς καὶ τῆς υποκορ. καταλ. -πουλλο.

Τέκνον βασιλέως ἔνθ' ἄν. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. υπὸ τὸν τύπ. Βασιλόπουλλο Κρήτ. Βασιλέσποντλο Κρήτ. Συνών. *βασιλέλλι (I), βασιλόπαιδι, *βασιλόπικο, βασιλόποντλο 2, βασιλόπουλλος, βασιλούδι.

βασιλόπουλλος ὁ, Κρήτ. Πελοπν. (Μεσσ.) βασιλέσποντλος Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βασιλεῖς καὶ τῆς καταλ. -πουλλος.

Βασιλόπουλλο, δὲ ίδ.

βασιλορρωδάκινο τό, Νάξ. (Μέλαν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βασιλεῖς καὶ ρωδάκινο.

Εἰδος ρωδακίνου εὐγεύστου.

βασιλόρρυτο τό, Ζάκ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βασιλεῖς καὶ δρεπάνι.

Πτηνὸν μακρόκνημον, μεγαλύτερον τῆς δρυγος τὸ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν μεταναστευτικῶν δρεπάνων, βασιλεὺς ὁ

λειμώνιος (*rex pratensis*) τῆς τάξεως τῶν καλοβατικῶν (*grallatores*) ἡ τοῦ Ἀριστοτέλους δόρυγομήτρα (ἰδ. ΜΣτεφανίδ. ἐν Λαογρ. 10 <1927> 206). [**]

βασιλοσκάμνιν τό, Πόντ. (Κερασ.) βασιλοσκάμνιν Αἴγιν. Καππ. (Σινασσ. κ.ά.) — ΓΒλαχογιάνν. Γῦροι ἀνέμ. 86 βασιλοσκάμν' Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) βασιλοσκάμ' Πόντ. (Χαλδ.)

'Εκ τῶν οὐσ. βασιλεῖς καὶ σκαμνίν.

Βασιλικὸς θρόνος ἔνθ' ἀν. : 'Η βασιλείσσα γέλασε μὲ τὴν καρδιά της, μὰ δὲν κουνήθηκε ἀπὸ τὸ βασιλοσκάμνι τῆς ΓΒλαχογιάνν. ἔνθ' ἀν. || Φρ. Θὰ τὸν βάλοντο 'ς τὸ βασιλοσκάμνι (θὰ τοῦ δώσουν ἀξίωμα, εἰρων.) Αἴγιν. || *Ἀσμ.

Ἄγλοι ἐμᾶς καὶ βάι ἐμᾶς, οἱ Τούροι' τὴν Πόλ' ἐπῆραν, ἐπῆραν τὸ βασιλοσκάμν', ἐλλάγεν ἀφεντία

Χαλδ.

Ξανθὴ κόρη ἐλάλησε ἀπ' τὸ βασιλοσκάμνι
Καππ.

βασιλοσκούτι τό, *Ηπ. (Πρέβ.)

'Εκ τῶν οὐσ. βασιλεῖς καὶ σκοντί.

Ἐνδυμα βασιλικόν.

βασιλόσπιτο τό, *Ηπ. Κεφαλλ.

'Εκ τῶν οὐσ. βασιλεῖς καὶ σπίτι.

1) Βασιλικὴ οἰκία, ἀνάκτορον ἔνθ' ἀν. 'Η λ. καὶ ώς τοπων. *Ηπ. 2) Ωραία οἰκία Κεφαλλ.

βασιλόσπορος ὁ, ἀμάρτ. βασιλόσπορος Στεφελλ. (Αράχ.)

'Εκ τῶν οὐσ. βασιλεῖς καὶ σπόρος.

Βασιλικὸν γένος. Συνών. βασιλικόσπορος 2.

βασιλοστάφυλο τό, *Ορφανίδ. Γεωπον. 1,24.

'Εκ τῶν οὐσ. βασιλεῖς καὶ σταφύλι.

Σταφυλὴ μὲ φῶγας μεγάλας καλλιεργουμένη εἰς ἀναδενδράδας.

βασιλόστριδο τό, ἀμάρτ. βασιλόστρον Κέρκ.

'Εκ τῶν οὐσ. βασιλεῖς καὶ στριδος.

*Οστρεον τῆς τάξεως τῶν λεπιδοβραγγίων, τῆς οἰκογενείας τῶν Ἀφροδιτῶν (Venus).

***βασιλοστύλαρον** τό, βασιλοστούλαρον Πόντ. (Χαλδ.)

'Εκ τῶν οὐσ. βασιλεῖς καὶ στυλάριν, παρ' ὅ καὶ στοντλάριν.

'Ο κυριώτερος στῦλος ὁ βαστάζων τὴν στέγην οἰκίας: *Ἀσμ.

'Οσπιτιά μ', κάτ' *κὶ φλίνουστουν, στοντλάρᾳ μ', κάτ' *κὶ κλαίτε κ' ἐσὺ βασιλοστούλαρο μ', κάτ' *κὶ σταλάζεις αἶμαν; (μοιρολ. κάτ'=κατί=διατί, φλίνουστουν=πενθεῖτε).

βασιλοσυκεὰ ἡ, Πάρ. κ.ά. βασιλοσυκεὰ Στεφελλ. (Αίτωλ.) βασιλοσυτδὰ Πάρ.

'Εκ τοῦ οὐσ. βασιλόσυκο καὶ τῆς καταλ. -εά.

Ποικιλία συκῆς παραγούσης τὰ εὐγενεστα σύκα τὰ λεγόμενα βασιλικά.

βασιλόσυκο τό, Νάξ. Πάρ. κ.ά.

'Εκ τῶν οὐσ. βασιλεῖς καὶ σῦκο.

Ο καρπὸς τῆς βασιλοσυκεᾶς, ὁ ίδ.

βασιλούδι τό, Α.Ρουμελ. (Καρ.) κ.ά.

'Εκ τοῦ οὐσ. βασιλεῖς καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ούδι.

Βασιλόποντλό, ὁ ίδ.: *Ἀσμ.

'Εγὼ θὰ πάρω τὸ βασιλεῖα κ' ἐσύ τὸ βασιλούδι.

***βασιλούδια** τά, βασιλούδια Κύπρ.

'Εκ τοῦ οὐσ. βασιλεῖς καὶ τῆς καταλ. -ούδια, δι' ἥν ίδ. -ούδια.

Κόλλυβα παρασκευαζόμενα τὴν παραμονὴν τοῦ ἀγίου Βασιλείου, ἀρτυόμενα δὲ μὲ καννέλλαν, ζάχαριν, ἀμύγδαλα, σταφίδα κττ.

βασιλούταρο τό, Πελοπν. (*Αχαΐα *Ηλ.) — Λεξ. Δημητρ.

'Εκ τῶν οὐσ. βασιλεῖς καὶ ὑταρο.

Μεγάλο ὄντον, μύκης εὐμεγέθης ἐδώδιμος.

βασιλοχώραφο τό, *Ηπ.

'Εκ τῶν οὐσ. βασιλεῖς καὶ χωράφι.

Εὔφορος ἀγρός. 'Η λ. καὶ ώς τοπων. Πελοπν. (Γορτυν.)

βασιλόψαρο τό, Πελοπν. (Κάμπος Λακων.)

'Εκ τῶν οὐσ. βασιλεῖς καὶ ψάρι.

Είδος ιχθύος.

βασιλόψωμο τό, σύνηθ. βασιλόψουμον Στεφελλ. (Αίτωλ.) βασιλόψουμον πολλαχ. βιορ. ίδιωμ.

'Εκ τοῦ οὐσ. βασιλεῖς καὶ τοῦ οὐσ. ψωμί.

Βασιλόπιττα, ὁ ίδ.

βάσιμο τό, Πελοπν. (*Αράχ.)

Άγνωστου ἐτύμου.

Χόρτον τι ἐδώδιμον.

βάσιμος ἐπίθ. λόγ. πολλαχ. βάσιμον Στεφελλ. (Αίτωλ.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. βάσιμος.

1) Ασφαλής, βέβαιος λόγ. πολλαχ.: Βάσιμες ἐλπίδες.

2) Πιστός, φερέγγυος Στεφελλ. (Αίτωλ.): Βάσιμονς ἀνθρωπουπον.

βάσκα ἡ, Θράκ. (Καλλικράτ.) Πελοπν. (Μάν.) ἀβάσκα Θράκ. (Καλλικράτ. Κασταν.) Στεφελλ. (*Αράχ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. βασκαίνω.

Βασκανία ἔνθ' ἀν. : Νηηρεύετι μὴ τοὺν πιάσ' ἀβάσκα (νηηρεύετι=φοβᾶται) *Αράχ. || *Ἀσμ.

Τρεῖς ἀδερφάδες πέρασαν | καὶ ἀβάσκα τὴν ἐρδοῖξαντες Κασταν.

βασκαίνω σύνηθ. καὶ *Απουλ. βασκαίνοντα βόρ. ίδιωμ. βασκάνω *Απουλ. ἀβασκαίνω Ζάκ. *Ηπ. Θράκ. Κέρκ. Κεφαλλ. Παξ. Πελοπν. (Καλάβρυτ.) κ.ά. ἀβασκαίνοντα Β.Εύβ.

*Ηπ. Θεσσ. Θράκ. Μακεδ. Σάμ. Σκίαθ. Σκόπ. Στεφελλ. (Αίτωλ.) Τσακων. κ.ά. βασκαίνοντα πολλαχ. βιορ. ίδιωμ. ἀβασκαίνοντα Μακεδ. (Χαλκιδ.) κ.ά. ἀβασκάνω Πελοπν.

(Μάν. Οιν.) κ.ά. ἀβασκάνων *Ηπ. (Ζαγόρ.) Στεφελλ. (Καλοσκοπ.) βασκαίνω Κύθηρ. Νάξ. (*Απύρανθ. Γαλανᾶδ.) ἀβασκαίνω Κύθηρ. ἀπασκαίνω *Ηπ. ἀπασκαίνω Πελοπν.

(Γύθ. Λακων. Μάν.) ἀπασκαίνοντα Πελοπν. (Μάν.) μασκαίνω Κίμωλ. Πελοπν. (Τριφυλ.) μασκαίνοντα *Ηπ. (Ζαγόρ.) ἀμασκαίνοντα *Ηπ. (Ζαγόρ.)

Τὸ ἀρχ. βασκαίνω.

*Εξασκῶ ἐπί τινος διὰ τοῦ βλέμματος φθιοροποιὸν ἐπίδρασιν φθονῶν ἡ θαυμάζων ἔνθ' ἀν. : Μοῦ τὸ βάσκαναν τὸ παιδί μου. Βασκάθηκε τὸ παιδί μου σύνηθ. Νὰ μὴ βασκαθῇ! (εὐχὴ) κοιν. Συνών. βασκανίζω, ματιάζω.

βάσκαμα τό, σύνηθ. ἀβάσκαμα *Ηπ. Ζάκ. Θράκ. Κέρκ. Κεφαλλ. Παξ. κ.ά. βάσκαμα πολλαχ. βιορ. ίδιωμ. ἀβάσκαμα Μακεδ. (Χαλκιδ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. βασκαίνω.

Βασκανία, ὁ ίδ., ἔνθ' ἀν. : *Ἀσμ.

Παιδί μου, αἴντε 'ς τὸ καλὸ κ' ἡ Παναγιὰ μαζί σου καὶ τῆς μαννούλλας σου ἡ εὐχὴ νάι γιὰ φυλαχτό σου γὰ μὴ σὲ πγάνη βάσκαμα καὶ τὸ κακὸ τὸ μάτι δημῶδ.

